

מראי מקומות- מנחות פ"ט

לך), דכ' דהקטרת איברים אינו כמו הדלקת נרות, שהרי הקטרת אברים לכתחלה הוי מבעוד יום, ומבואר מדבריו דהדלקת נרות אינו כן. וכן הוא דעת **אבן עזרא** (שמות י"ב, ו'), ד"אין ספק כי בשקוע השמש ידליק את הנרות". וע"ש **ברמב"ן** שהאריך לפרש מלת "ערב", וכ' דזמן הדלקת נרות הוא בזמן תמיד של בין הערבים וקודמין לו.

(ה) **התורה חסה על ממונן של ישראל- ע' בשפת אמת** שהביא **מרש"י** (למעלה) דכ' דהנשאר היו שופכין לחוץ, והתורה חסה על זה. והק' דהזית **רענן** בריש פ' בהעלותך הביא ברייתא דאסור לכבות שום נר שדולק, וא"כ איך היו שופכין השמן. וכ' השפ"א די"ל דהא גופא, מה שהי' דולק בחנם כל היום, הוי ההפסד, אלא דפרש"י ק'. גם הק' על שי' הרמב"ם דס"ל דהי' ההדלקה כל היום, א"כ מה הי' ההפסד. ותי' בשם בנו משה בצלאל דכיון דמדליקה שנית אחר שנכבה, צריך לחזור וליתן כמדתה, וזהו ההפסד.

(ו) **ומ"ד ממעלה למטה שיערו, אין עניות במקום עשירות- ע' בקרן אורה**, דכ' לדייק מזה דכי שיערו, שיערו במנורה עצמה, וכן דייק מלשון **רש"י** (למעלה). אלא דהק' ע"ז, א"כ, למ"ד דשיערו ממטה למעלה, לכאור' נמצא דבלילות דלא מילא השמן כמו שהי' צריך, לא קיימו מצות הדלקת נרות בכלל, וק' לומר כן. ולכן פי' דבאמת בשמן של חול שיערו (וציין לתוס' ד"ה אין עניות, דמבואר דלא כן, וצ"ע).

(ז) **והקטירו, שלא יערב חלבים בחלבים, וכו'- ע' באבן האזל** (תמידין י', ט"ז), שהביא מש"כ הרמב"ם דהיכא דנתערבו חלבים זב"ז, דמקטירים הכל ביחד, והק' עליו האבה"ז, למה יהי' הדין כן, נהי דכבר מעורבים, אולם למה יקטירם בהדדי, יקטיר כל חלק בפנ"ע, ועי"ז לא יעבור האיסור דהקטרת חלבים בהדדי. ותי' דכיון דכבר מעורבים, א"כ כשהקטירם אח"כ ואינו יודע מאיזה מהן יקריב, זהו ג"כ כמו הקטרתם מעורבים. וא"כ,

(א) **אילו לא נאמר בשמן כל עיקר, הייתי אומר הרי הוא ככל המנחות ללוג- הק' המצפה איתן**, איך ילפינן לחמי תודה ממנחות לענין שצריך לוג של שמן, הא לחמי תודה לא איקרו מנחה. ותי' דלזה כוון פרש"י למעלה כשכ' דלא מצינו חלות ורקיין בלא שמן, דלכאור' שפת יתר הוא, אבל י"ל דבא לתרץ קו' זו, דלעולם אינו יליף ממנחה, אלא דה"א דבעי לוג משום דחלות ורקיין לא מצינו בלא שמן, ולכן מסתמא ה"א דבעו לוג מכו בחלות ורקיין דמנחה, ואע"ג דהיא גופה לא אקרי מנחה, ה"א שהיא כמנחה לענין שמן, מה"ט דלא מצינו חלות ורקיין בלא שמן.

(ב) **עקיבא, אם אתה מרבה כל היום כולו בשמן בשמן איני שומע לך, וכו'- פרש"י בכתי'**, איני שומע לך ליהוי ריבוי אחר ריבוי, אלא חצי לוג שמן לתודה, לכל המינין, וכו'. וע' בחי' הרשב"א דדייק מפרש"י דס"ל דנח' ר"ע וראב"ע לדינא, דר"ע ס"ל דחוצים החצי לוג, רביעית לוג לחלות ורקיין, ורביעית לוג לרבוכה. וראב"ע ס"ל דחולקין אותם בשוה, שלישי חצי הלוג לכל א', והק' החי' הרשב"א, מנ"ל לרש"י לפרש שיש מח' כזה. וביאר דדוקא לר"ע, דס"ל דלמדין מקרא הא דמביאין חצי לוג לג' מינין דלחמי תודה, י"ל דכיון דכתי' שמן אצל רבוכה, ממילא י"ל דצריך לחצותו באופן שיש לרבוכה חצי של השמן. אבל לפי ראב"ע, דס"ל דאין למדין מקרא דין שמן בלחמי תודה, אלא הלממ"ס הוא, א"כ אין לנו אלא ההלכה לבד, וא"כ י"ל דצריך לחלק השמן בין שלשתן בשוה.

(ג) **הין תריסר לוגי הויין, דכתי' וכו'- הק' השפת אמת**, הא לוג עצמו לא ידענא שיעורא אלא מקבלה, וכמו כן י"ל דשיעור הין היתה קבלה בידם, ומאי מנלן דקאמר על הין טפי מלוג.

(ד) **אין לך עבודה שכשרה מערב עד בקר אלא זו בלבד- פרש"י בכתי'**, משקיעת החמה ואילך עד בוקר. ולכאור' מבואר מדבריו דההדלקה הי' בלילה, וכן מבואר מדברי תוס' (ד"ה אין

(ז) **אשם נדבה מי איכא - הק' בחי' הרשב"א,** אה"נ, הא אמרי' דאדם מתנדב אשם תלוי בכל יום, וא"כ שפיר הוי עצה גם באשם. ותי' דמה דאדם יכול לעשות כן, זהו רק משום שהוא ספק חטא, וא"כ כשמפרישו, צריך להפרישו משום הספק חטא. אבל זה, דכבר הפריש לשם אשם מצורע, אינו יכול להעתיקו ולהסיר שמו מעליו ליעשות אשם נדבה, כי צריך דעתו משעת הפרשתו להיות אשם תלוי על חטא. וע"ש עוד מה שתי' בזה.

כיון שיש דין דחלבים של כל קרבן צריך להקטירם ביחד, א"כ, אם נתערבו אימורים של הרבה קרבנות ביחד, צריך להקטירם כולם ביחד, דבזה אנו מקיימים הך דינא להקטיר אימורים של כל קרבן ביחד.

(ח) **אשם מצורע ששחטו שלא לשמו, טעון נסכים, שאם אי אתה אומר כן פסלתו - הק' הקרן אורה,** אטו אם הקריב זבח בלא נסכים הזבח נפסל, דהא מביא אדם נסכו למחר, ואם עבר ולא הביא כלל, ג"כ הזבח כשר. ואין לומר משום דאין ראוי לבילה, שהרי גוי יכול להביא קרבן, ולפי חד מ"ד היינו בלא נסכים, ולא אמרי' דפסול משום דאינו ראוי לבילה. וכ' דמה דאמרי' שאם אי אתה אומר כן פסלתו, אין הפסול משום נסכים, אלא ה"ק, אם אתה אומר דאינו מביא נסכים, הרי דחיתו משמו הראשון, וא"כ פסול הוא ולא חזי להקרבה. אבל באמת זה אינו, ושמו עליו, ועדיין יכול גם להביא נסכים עמו. ובזה נתבאר הא דהגמ' מדמהו לעולה עם ב' גזירין, דהיכן מצינו דהעולה פסול בלא ב' גזירין, אבל לפי הנ"ל א"ש, דהביאור הוא דכל שיכול להביאו באופן שמו הראשון, צריך להביאו דוקא בשמו הראשון, ולכן העולת תמיד צריך להביאו דוקא אם הגיזרי עצים (וע"ש שכ' דלכאו' מדברי תוס' מבואר דלא כדבריו, ע"ש).

(ט) **ותמיד של שחר ששחט שלא לשמו, יהא טעון שני גזירין בכהן א', וכו' - הק' המקדש דוד (י"ב, ז'),** מה שייך לומר כן בקרבן ציבור, הא אי' בשבועות (יב:) דקרבנות ציבור סכין מושכתן למה שהן, דהיינו דקודם שחיטה עדיין אינו נקבע לתמיד או למוסף, אלא ע"י סכין, וא"כ, הכא ששחט התמיד שלא לשמו, א"כ לא נקבע מעולם תמיד, וא"כ מה שייך לומר דיהא טעון ב' גזרי עצים, וצ"ע. וע' בהערת הגרא"ז מלצר שתי' דאף דשחטו שלא לשמו, מ"מ עדיין תמיד הוא, וא"כ עדיין צריך לב' גזירי עצים, ושפיר מושכו הסכין להיות קרבן תמיד. [ולכאו' נידון זה תלוי במה שחקרנו בריש זבחים, כשאדם שוחט קרבן לשם קרבן אחר, דתנינן שם דכשר אלא דלא עלו לבעלים לשם חובה, האם כשר כהקרבן שהפרישו מעיקרא, או כהקרבן ששחטו לשמו, ויש לעי' בזה.]